

Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	18.11.2016
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT I, 15.11.2016, 11

Rahvusvahelises sõjalises koostöös tekitatud kahju nõude menetlemise, kahju hüvitamise ning kahjuhüvitisest loobumise kord

Vastu võetud 11.11.2016 nr 123

Määrus kehtestatakse [riigikaitseaduse](#) § 32 alusel.

§ 1. Reguleerimisala ja kohaldamisala

(1) Määruses sätestatakse rahvusvahelises sõjalises koostöös tekitatud kahju hüvitamise nõude menetlemise, kahju hüvitamise ning nõudest loobumise kord, kui kahju on tekitanud:

- 1) rahvusvahelises sõjalises koostöös osaleja välisriigile ja välisriigis kolmandale isikule;
- 2) välisriik Eesti riigile ja Eestis kolmandale isikule.

(2) Rahvusvahelises sõjalises koostöös osaleja käesoleva määruse tähenduses on isik, kes osaleb Eesti poolt riigikaitseaduse § 29 lõikes 1 nimetatud tegevustes.

(3) Kaitsevägi võib välislepingu või ametkondliku välislepingu alusel hüvitada kahju, mille eest Eesti riik ei vastuta.

(4) Määrust kohaldatakse rahvusvahelisele sõjalisele peakorterile niivõrd, kui võrd see on ette nähtud rahvusvahelises kokkuleppes.

(5) Määrusega ei reguleerita kahju hüvitamist:

- 1) mis on tekitatud õiguspärase tegevuse käigus;
- 2) mille on tekitanud isik, kelle töö- või teenistussuhe oli kahju tekkimise ajal peatunud või lõppenud;
- 3) mille on tekitanud rahvusvahelisel tsiviilmissioonil osalev isik;
- 4) rahvusvahelises sõjalises koostöös osalejate vahel.

(6) Kaitseministeerium ja Kaitsevägi võivad peale käesoleva määruse kehtestada lisatingimusi kahju hüvitamise nõude läbivaatamise, kahju hüvitamise ning kahjuhüvitisest loobumise menetluse kohta vastavalt Kaitseministeeriumi valitsemisalas või Kaitseväes.

(7) Määruse rakendamisel arvestatakse rahvusvaheliste kokkulepetega.

§ 2. Kahju hüvitamise taotlemine

(1) Rahvusvahelises sõjalises koostöös tekitatud kahju hüvitamiseks esitab kahju kannataja või muu õigustatud isik (edaspidi *õigustatud isik*) taotluse Kaitsevæele.

(2) Taotluses märgitakse muu hulgas järgmine teave:

- 1) füüsilisest isikust kahju kannataja ees- ja perekonnanimi, isikukood või selle puudumisel sünniaeg;
- 2) esindaja kasutamisel lisaks punktis 1 sätestatud esindaja ees- ja perekonnanimi, isikukood või selle puudumisel sünniaeg ning viide esindusõiguse alusele;
- 3) juriidilisest isikust kahju kannataja ärinimi, registrikood, esindusõigusliku isiku ees- ja perekonnanimi;
- 4) kahju kannataja ja tema esindaja kontaktandmed;
- 5) kui on teada, siis kahju tekitamise aeg, koht, iseloom ja kahju tekitaja;
- 6) põhjuslik seos kahju tekkimise ja kahju tekitaja tegevuse vahel;
- 7) taotletav kahjuhüvitis;
- 8) taotluse esitamise kuupäev ja taotluse esitaja allkiri.

(3) Rahvusvahelises sõjalises koostöös osaleja poolt välisriigis tekitatud kahju hüvitamise taotluses kajastatakse lõikes 2 sätestatud andmeid võimalikus ulatuses. Välisriigis esitatud taotluses võib taotletava kahjuhüvitise suuruse märkida kohalikus valuutas.

(4) Rahvusvahelises sõjalises koostöös osaleja poolt välisriigis tekitatud kahju hüvitamise taotlus võib olla esitatud nii kirjalikult kui ka suuliselt. Suuliselt esitatud taotluse protokollib kahju hüvitamise nõude vastu võtnud ametnik või töötaja.

§ 3. Taotluse läbivaatamine

(1) Kaitsevägi kontrollib § 2 lõikes 2 nimetatud taotluse asjaolusid. Vajaduse korral määrab Kaitsevägi ekspertiisi kahju suuruse või selle tekke asjaolude väljaselgitamiseks. Kaitsevägi võib taotluse läbivaatamisel küsida taotlejalt tema käsutuses olevat lisateavet ja -tõendeid kahju tekkimise, kahju suuruse ja põhjuslike seoste kohta.

(2) Kui rahvusvahelises sõjalises koostöös osaleja poolt välisriigis tekitatud kahju hüvitamise menetlusele eelneb taotluse menetlemine välisriigi poolt, jätab Kaitsevägi taotluse läbi vaatamata, selgitades taotlejale asja kuulumist välisriigi pädevusse, või edastab taotluse välisriigile. Taotluse välisriigile edastamisest teavitatakse taotlejat.

(3) Isiku surma põhjustamisel või muu olulise asjaolu ilmnemisel kaasab Kaitsevägi kahju hüvitamise menetluse Kaitseministeeriumi.

(4) Kaitseväge üksuste välisriiki lähetamisel määratakse üksusest kaitsevaelane, kes tagab üksuse tekitatud või üksusele tekitatud kahju hüvitamiseks vajalike toimingute tegemise.

(5) Rahvusvahelises sõjalises koostöös osaleja poolt välisriigis tekitatud kahju korral tuleb muu hulgas tuvastada rahvusvahelises sõjalises koostöös osaleja vastutus kahju tekitamise eest.

(6) Taotlus jäetakse läbi vaatamata, kui:

- 1) kahju kannataja nimel taotluse esitajal puudub esindusõigus ja taotleja seda puudust ei kõrvalda;
- 2) riigivastutuse seaduse § 17 lõikes 3 nimetatud tähtaeg on möödunud ja seda ei ennistata;
- 3) esineb muu õigusaktis sätestatud taotluse läbivaatamata jätmise alus.

(7) Taotlus jäetakse rahuldamata, kui:

- 1) kahju tekkimine ei ole tuvastatav;
- 2) kahju kannataja ei ole tuvastatav;
- 3) puudub põhjuslik seos kahju ja teo vahel;
- 4) esineb muu õigusaktis sätestatud taotluse rahuldamata jätmise alus.

(8) Kaitseväge juhataja või tema volitatud ametnik teeb otsuse kahju hüvitamise või sellest keeldumise kohta esimesel võimalusel kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Rahvusvahelises sõjalises koostöös osaleja poolt välisriigis tekitatud kahju menetlemise tähtaega võib mõjuval põhjusel pikendada kuni ühe kuu võrra.

(9) Kahju hüvitamise või sellest keeldumise otsus tehakse taotluse esitajale teatavaks viivitamata. Otsus kahju hüvitamisest keeldumise kohta tehakse Eestis teatavaks kättetoimetamisega.

§ 4. Kahju hüvitamine

(1) Kahju hüvitatakse üldjuhul rahas.

(2) Kahjuhüvitise suuruse määramisel lähtutakse eesmärgist luua võimalikult selline olukord, milles õigustatud isik oleks siis, kui tema õigusi ei oleks rikutud. Kahjuhüvitise suuruse määramisel arvestatakse muu hulgas kannatanu vastutust kahju tekkimise eest.

(3) Kahju tekitamise tagajärjed võib sõltumata taotluse esitaja tahtest kõrvaldada igasugusel õiguspärasel viisil, kui rahaline hüvitis oleks märgatavalt suurem tagajärgede kõrvaldamise kuludest ja isikul ei ole kaalukat põhjust nõuda rahalist hüvitist.

(4) Rahvusvahelises sõjalises koostöös osaleja poolt tekitatud kahju hüvitamisel tekib riigil süüdiolava isiku suhtes kahjuhüvitisena makstud summa ulatuses nõudeõigus riigivastutuse seaduses sätestatud korras. Nõudeasjas esindab riiki kaitseminister või tema volitatud isik.

§ 5. Rahvusvahelises sõjalises koostöös osaleja poolt tekitatud kahju kohe hüvitamine

(1) Erandkorras võib Kaitsevägi rahvusvahelise sõjalise operatsiooni käigus rahvusvahelises sõjalises koostöös osaleja poolt tekitatud kahju taotluse korral hüvitada õigustatud isikule kohe.

(2) Kohe hüvitamisel ei või kahjuhüvitise suurus olla suurem kui 3200 eurot.

(3) Kahju kohe hüvitamine, selle põhjendused ja kahjuhüvitise suurus fikseeritakse kirjalikult esimesel võimalusel.

§ 6. Kahjuhüvitise väljamaksmine

(1) Paragrahvi 3 lõikes 8 nimetatud kahju hüvitamise otsuse põhjal makstakse kahjuhüvitis õigustatud isikule Kaitseväge eelarvest.

(2) Kui Kaitseväel puuduvad rahalised vahendid kahjuhüvitise maksmiseks, võib Kaitseväge juhataja esitada Kaitseministeeriumile põhjendatud taotluse täiendava riigieelarvelise eraldise saamiseks.

§ 7. Kahjuhüvitise tagasimaksmine

(1) Väljamakstud kahjuhüvitise regressi korral arvatakse tagasimakstu riigi tuludesse.

(2) Kui välisriik soovib rahvusvahelise kokkuleppe väliselt hüvitada Kaitseväge poolt õigustatud isikule väljamakstud kahjuhüvitist, võib Kaitseväge kahjuhüvitise vastu võtta rahvusvahelise koostöö huvides.

§ 8. Kahju hüvitamise nõudest loobumine

(1) Kui välisriik on tekitanud kahju Eesti riigi varale ja rahvusvaheline kokkulepe näeb ette loobumise kahju hüvitamise nõudest, siis tagab Kaitseväge vajalike riigisiseste toimingute tegemise. Kaitseväge teavitab vajaduse korral välisriiki vara kuulumisest riigi omandisse ning sellest tulenevast kahju hüvitamise nõudest loobumisest.

(2) Lõikes 1 nimetatata juhtudel võib kahju hüvitamise nõudest loobuda rahvusvahelise koostöö huvides. Kaitseväge eelarvest eraldatud vahenditest loobumise otsustab Kaitseväge, muudest vahenditest loobumise otsustab Kaitseministeerium.

Taavi Rõivas
Peaminister

Hannes Hanso
Kaitseminister

Heiki Loot
Riigisekretär